

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție,  
sesiunea iulie-noiembrie 2022**

**Comisia de evaluare pentru Secția I civilă**

**RAPORT DE EVALUARE**

**Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ICCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:**

**CANDIDAT: COD 1042**

**I. Documentele supuse evaluării:**

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6)-(7) din Regulament (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare (dacă este cazul);
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare (dacă este cazul).

**II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:**

Nu este cazul.

**a) Explicații solicitate candidatului:**

**b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:**

**c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:**

**III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:**

Nu este cazul.

**a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:**

**b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 18 alin. (3) din Regulament:**

**c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:**

**IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate**

**a) Capacitate de analiză și sinteză**

**Punctaj acordat - 10 puncte**

**Motivare:**

În ansamblu, se remarcă preocuparea candidatului pentru expunerea în cuprinsul hotărârilor a acelor elemente ale procesului, relevante pentru înțelegerea atât a situațiilor de fapt care au generat conflictul, cât și a normelor de drept incidente raportului juridic dedus judecății și a modului de interpretare și aplicare a acestor norme de drept în funcție de particularitățile fiecărei spețe.

Analiza hotărârilor candidatului relevă însă uneori o capacitate de analiză și sinteză deficitară, constatându-se realizarea unei prezentări necorespunzătoare a elementelor esențiale ale cauzelor deduse judecății, atât în partea descriptivă a hotărârii, cât și în ceea ce privește expunerea raționamentului propriu. Într-un număr semnificativ de cazuri, partea expozitivă a considerentelor este disproporționat de mare față de restul motivării. Astfel, se remarcă o detaliere excesivă în partea introductivă a considerentelor, prin preluarea conținutului hotărârii primei instanțe, a susținerilor părților, care încarcă inutil expunerea, generând dificultăți în înțelegerea problemelor de drept supuse judecății. Spre exemplu, hotărârile nr. 2, 3, 5, 8, 10, 13, 21 și 23, selectate de comisie și hotărârile nr. 6, 7, 8 și 10 selectate de candidat.

În hotărârea nr. 8, selectată de comisie, în contrast cu examinarea motivelor de apel, redactorul omite analizarea apărărilor părții adverse expuse în întâmpinare, ceea ce echivalează cu o motivare insuficientă, demonstrând o deficiență în maniera de realizare a raționamentului jurisidicțional.

În hotărârea nr. 13, selectată de comisie, fila 2, sunt evocate aspecte teoretice privind calea de atac a revizuirii, fiind indicat greșit de candidat sediul materiei pentru revizuire: „Curtea reține că art. 503 C.pr.civ., care reglementează calea de atac extraordinară a revizuirii are următorul conținut :.... Pe de altă parte, motivarea propriu-zisă a soluției cuprinde doar două paragrafe.

În hotărârea nr. 25, selectată de comisie, fila 11, candidatul prezintă *in extenso* decizia nr. 13/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii, ale cărei considerente relevante puteau fi sintetizate. În același sens, hotărârea nr. 1 selectată de candidat, cu privire la decizia nr. 80/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție și hotărârea nr. 5, selectată de candidat, cu privire la decizia nr. 1/ 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție .

Ca notă generală, analiza hotărârilor candidatului relevă o capacitate de analiză și sinteză deficitară, constatându-se realizarea unei prezentări necorespunzătoare a elementelor esențiale ale cauzelor deduse judecății, atât în partea descriptivă a hotărârii, cât și în ceea ce privește expunerea raționamentului propriu.

## **b) Coerență în exprimare**

**Punctaj acordat - 11**

### **Motivare:**

În general, hotărârile analizate sunt clare, însă modul de preluare necritic, fără intervenția redactorului, a unor susțineri ale părților sau rețineri ale instanțelor de fond este de natură a afecta și coerența în exprimare. Spre exemplu, hotărârile nr. 17, 19, 20 și 22, selectate de comisie.

În hotărârea nr. 17, selectată de comisie, filele 3-4, se observă modul de reluare în considerentele hotărârii a susținerilor ample ale apelantului reclamant, *expressis verbis*, fără o minimă sistematizare: „*activitatea jurisdicțională este supusă normelor dreptului public, dar poate produce, prin disfuncționalități sau prin săvârșirea unor abuzuri, efecte de natura civilă, concretizate în prejudicii de natură materială sau morală justițiabililor sau altor persoane, efecte care cad sub incidența legii civile. Prin urmare, statul, ca persoana responsabilă, răspunde pentru consecințele păgubitoare produse în desfășurarea activităților specifice organelor judiciare, dar nu pentru o fapta săvârșită de o alta persoană, ci în condițiile legii, în calitate de garant al legalității și independenței actului de justiție. Răspunderea sa va fi angajată independent de orice culpă, pe temei obiectiv. Ideea justificativă o constituie garanția obiectivă pentru riscurile pronunțării unor hotărâri sau lucrări, unor măsuri nelegale abuzive, ce nu corespund exigentelor art. 6 din CEDO, de natură a prejudicia persoanele justițiabile.*

*Răspunderea statului pentru daunele suferite de particulari, datorate erorilor judiciare, este o problemă de echitate socială care interesează nu numai statele, ca titulare ale monopolului justiției, ci întreaga comunitate internațională, dovadă în acest sens fiind și Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice adoptat de Adunarea generală a ONU în 1966, care în art.14 parag.6 prevede că atunci „când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau se acordă grațierea, deoarece un fapt nou sau nou-descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă în urma acestei condamnări va primi o indemnizație în conformitate cu legea, afară de cazul când s-a dovedit că nedescoperirea în timp util a faptului necunoscut îi este imputabilă ei, în întregime sau în parte”. Textul din Pact a fost reluat și reconfirmat în art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană a drepturilor omului, adoptat în 1984.*

*În afara răspunderii patrimoniale a autorităților publice pentru daunele cauzate particularilor prin acte administrative, Constituția enunță în art.52 alin.(3) principiul răspunderii patrimoniale a statului pentru prejudiciile cauzate de procurori și judecători prin erorile judiciare făcute de aceștia în dosarele pe care le-au soluționat. Dacă în primul caz răspunderea este asumată de autoritatea emitență a actului administrativ, în al doilea caz, răspunde statul ca atare, prin Ministerul Finanțelor Publice. Daunele provocate particularilor pot fi, după caz, materiale sau morale. Esențial este ca persoana să se considere vătămată printr-un act administrativ care i-a încălcat un drept sau interes legitim, instanța de contencios urmând să constate ilegalitatea actului și existența vătămării. Instanța va estima, totodată, întinderea și valoarea prejudiciului produs și va hotărî modul de reparare a pagubei. Pentru aceste elemente, solicită admiterea cererii de apel, desființarea soluției instanței de fond, și în rejudecare, admiterea cererii introductive de instanță.”*

*În hotărârile 19 și 24, selectate de comisie, se observă același mod de redare fără o minimă sistematizare a considerentelor hotărârii instanței de fond. Astfel, hotărârea 19, fila 2, paragrafele 8 și 9: „Având în vedere materialul probator administrat, tribunalul a constatat că în speță nu poate fi reținută condiția existenței unei fapte ilicite a pârâtului. Astfel, prin prezenta acțiune, reclamantul își exprimă în realitate nemulțumirile față de modalitatea de soluționare a dosarului nr. ...., înregistrat inițial pe rolul Tribunalului ....., criticând hotărârile judecătorești pronunțate în cauză, respectiv sentința civilă nr..... a Judecătoriei ..... (filele 31-33), precum și decizia civilă nr. .... pronunțată de Tribunalul ..... în dosarul nr. .... (filele 39-42)....*

*Și hotărârea 22 expune, pe câteva pagini, motivele de recurs formulate de recurente, preluate ca atare, de ex, fila 6: „Din aceste considerente, și actul de adjudecare (titlul de proprietate al intimaților pârâți) este nelegal și, în consecință, nu se bucura de putere de lucru judecat.*

*Prin motivarea referitoare la puterea de lucru judecat a sentinței civile nr..... din ..... pronunțate de Judecătoria ..... în dosarul nr..... și a actului de adjudecare, instanța de apel îi îngrădește liberul acces la justiție.”*

*În unele lucrări se constată lipsa de claritate și concizie în exprimare, în sensul că frazele sunt fie prea lungi, fie confuze și îngreunează înțelegerea mesajului transmis. De pildă, hotărârea 12, selectată de comisie, fila 10, paragraful 3: „În speță nu s-ar putea reține nici motivarea contradictorie a instanței de apel, recurenții susținând în acest sens că din unele argumente ale instanței ar rezulta netemeinicia, iar din altele că acțiunea este întemeiată, ori o contradicție între considerente și dispozitivul acțiunii, Curtea observând că instanța de apel nu a constatat netemeinicia cererii de chemare în judecată și nu a expus în considerentele deciziei niciun argument în acest sens, ci, dimpotrivă, a constatat că atât potrivit raportului expertiză efectuat în apel, cât și conform celui efectuat în fața primei instanțe, apelanta pârâtă ocupă o suprafață din terenul proprietatea reclamantilor, soluția de admitere a apelului fiind justificată de aprecierea instanței de apel că varianta de stabilire a liniei de hotar care respectă suprafețele pe care părțile le dețin conform actului de proprietate este varianta a doua identificată de expertul tehnic C, linia de hotar fiind delimitată prin punctele 11-12-13-14-16. „*

La fel, hotărârea 26, fila 7, paragraful 6: „Totodată, Curtea reține că, în condițiile în care moștenitorii defunctului nu au interesul de a interveni în proces și a cere redeschiderea acestuia, dată fiind calitatea procesuală a defunctului, aceea de chemat în garanție, demersurile unui terț față de succesiune, cum este cazul apelantei pârâte, de redeschidere a judecății cu respectarea exigențelor pe care dispozițiile procedurale le stabilesc, acelea de arătare a moștenitorilor, calitate dovedită în condițiile prevăzute de art. 117 din Legea nr. 36/1995 nu pot fi zădărnicate ca urmare a opțiunii moștenitorilor de a nu valorifica drepturile patrimoniale, fapt ce ar presupune întocmirea certificatului de moștenitor.”

În ansamblu, în lucrările candidatului se remarcă o expunere greoaie, cu texte în care abundă fraze confuze, ce determină lipsa de coerență în argumentație și creează dificultăți pentru cititor în a înțelege schema rațională utilizată de instanță în expunerea raționamentului jurisdicțional.

### **c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii**

#### **Punctaj acordat – 10 puncte**

##### **Motivare:**

Ca notă generală, hotărârile pronunțate tind către o argumentație clară, care să faciliteze înțelegerea motivelor de fapt și de drept în raport de care instanța a adoptat o anumită soluție.

De asemenea, analiza lucrărilor candidatului relevă preocuparea pentru susținerea raționamentului prezentat în hotărâri prin invocarea practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Europene de la Luxemburg, a Curții Constituționale sau a practicii de unificare a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Spre exemplu, hotărârile nr. 2, 8, 22 selectate de comisie, hotărârile nr. 1, 5, 10, propuse de candidat.

În unele lucrări, se constată însă utilizarea inadecvată sau insuficientă a unor argumente, candidatul motivând schematic, mod ce afectează structura logică a raționamentului jurisdicțional. De exemplu, hotărârea nr. 5 selectată de candidat, fila 8 : „De asemenea, recurenții au susținut că în întâmpinările depuse de pârâțul Ministerul Finantelor Publice în litigiul anterior, acesta a recunoscut că sunt îndreptățiți la prețul plătit, plus rata inflației, fiind invocat, astfel, cazul de întrerupere a prescripției prevăzut de dispozițiile art. 16 alin. 1 lit a din Decretul nr. 167/1958, conform cărora prescripția se întrerupe prin recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de cel în folosul căruia curge prescripție. Curtea observă din analiza întâmpinării formulate de Ministerul Finantelor Publice în dosarul nr. .... depusă de recurenți la dosar ( f.40-43 dosar ..... ) că în aceasta sunt expuse apărări ale pârâtei sub aspectul neîndeplinirii cerințelor legale pentru admiterea cererii, neexistând în cuprinsul acestora vreo recunoaștere a pretențiilor reclamanților, astfel cum se pretinde.

În consecință, Curtea constată că în prezenta cauză termenul de prescripție de trei ani a început să curgă la data de 20.04.2010 și întrucât nu a intervenit vreo cauză de întrerupere a prescripției, termenul s-a împlinit la data de ....., astfel că la data la care recurenții reclamanți au promovat cererea de chemare în judecată ce formează obiectul prezentul litigiu, 10.10.2017, dreptul la acțiune era stins prin prescripție.

În anumite lucrări au fost identificate fraze lipsite de claritate care cuprind o înșiruire de termeni tehnici și de calcule a căror relevanță nu este suficient conturată în expunerea raționamentului. Spre exemplu, hotărârea nr. 1 depusă de candidat, filele 4-5: „Apelantul reclamant consideră că, potrivit grilei notariale din anul 2020, calculul valorii imobilului se face astfel: încadrarea în zona/subzona: 58/B1; evaluarea terenului: 268,15 mp (suprafață teren ocupat) x 445 euro/mp (v.u. teren ocupat) + 221,85 mp (suprafață teren liber) x 636 euro/mp (suprafața teren liber) = 119.326,75 euro + 141.096,60 euro = 260.423,35 euro. Evaluarea construcțiilor: 47.029,31 euro- locuință număr poștal 7: 75,83 mp (suprafața construită desfășurată) x 245 euro/mp (v.u. pentru construcții edificate înainte de 1967, cu pereți din palantă, stare tehnică satisfăcătoare, finisaje normale) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație apă/canal) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație de gaze) x 0,90 (corecție pentru finisaje

apă/canal) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație de gaze) x 0,90 (corecție pentru finisaje inferioare) x 0,95 (corecție pentru stare tehnică satisfăcătoare) = 15.069,23 euro; Anexa coteț-9,63 mp (suprafața construită desfășurată) x 76 euro/mp (v.u. pentru construcții anexă edificate în perioada 1967-1977, cu pereți din cărămidă, fără finisaje) x 0,90 (corecție pentru lipsă instalații) x 0,95 (corecție pentru stare tehnică satisfăcătoare) = 625,75 euro; Anexa magazie-33,92 mp (suprafața construită desfășurată) x 75 euro/mp (v.u. pentru construcții anexă edificate în perioada 1978-1989, cu structură metalică, fără finisaje) x 0,90 (corecție pentru lipsă instalații) x 0,95 (corecție pentru stare tehnică satisfăcătoare) = 2.175,12 euro; Anexa marchiză- 1,49 mp (suprafața construită desfășurată) x 69 euro/mp (v.u. pentru construcții anexă edificate în perioada 1967-1977, cu structură metalică, fără finisaje) x 0,90 (corecție pentru lipsă instalații) x 0,95 (corecție pentru stare tehnică satisfăcătoare) = 87,90 euro; Locuință număr poștal 7A- 76,15 mp (suprafața construită desfășurată) x 245 euro/mp (v.u. pentru construcții edificate înainte de 1967, cu pereți din paianță, stare tehnică satisfăcătoare, finisaje normale) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație apă/canal) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație de gaze) x 0,90 (corecție pentru finisaje inferioare) x 0,95 (corecție pentru stare tehnică satisfăcătoare) = 15.132,82 euro; Locuință număr poștal 7B - 70,14 mp (suprafața construită desfășurată) x 245 euro/mp (v.u. pentru construcții edificate înainte de 1967, cu pereți din paianță, stare tehnică satisfăcătoare, finisaje normale) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație apă/canal) x 0,974 (corecție pentru lipsă instalație de gaze) x 0,90 (corecție pentru finisaje inferioare) x 0,95 (corecție pentru stare tehnică satisfăcătoare) = 13.938,49 euro."

Exemplele prezentate anterior ilustrează structura logică deficitară a raționamentului juridic, atât în ceea ce privește modalitatea de prezentare, cât și în privința argumentelor care nu sunt suficient de convingătoare și nu răspund necesității de analiză a elementelor deduse judecății.

- d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor (în cazul judecătorilor) / verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a lucrărilor (în cazul procurorilor)

**Punctaj acordat - 3 puncte**

**Motivare:**

Candidatul nu a respectat termenele rezonabile de soluționare și de redactare a hotărârilor, având un număr de 57 hotărâri neredactate în termen în anul 2019, 138 în anul 2020, 92 în anul 2021 și 45 hotărâri neredactate în termen în 2022, cu mult peste media secției, observându-se că depășirea termenului legal de redactare a hotărârilor judecătorești a fost de natură să afecteze termenul rezonabil de soluționare a cauzelor.

**V. Punctaj total : 34 puncte**

**Data: 8 noiembrie 2022**

**Comisia de evaluare pentru Secția I civilă**

**Președinte:**

**Membru:**

**Membru:**

